Väljaandja:Kliimaminister
Akti liik:määrus
Teksti liik:terviktekst
Sõnastuse jõustumise kp:16.05.2025
Sõnastuse kehtivuse lõpp:hetkel kehtiv
Avaldamismärge:RT I, 13.05.2025, 3

Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027

Vastu võetud 14.08.2023 nr 47
RT I, 17.08.2023, 3
jõustumine 20.08.2023

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused" § 41 lõikega 1.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse toetuse andmise tingimusi „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027" (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti" erieesmärgi nr 1 „Energiatõhususe edendamine ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine" meetme 21.2.1.4 „Kliima-eesmärkide elluviimine, välisõhu kaitse ja kiirgusohutus" sekkumises elamute liitumiseks kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamiseks.

(2) Toetust eraldatakse Eesti riigi aastate 2023–2026 eelarvestrateegia programmi „Keskkonnakaitse ja -kasutus" meetme „Kliimaeesmärkide elluviimine, välisõhu kaitse ja kiirgusohutus" tegevuse „Õhukvaliteedi parendamine" tulemuste saavutamiseks.

(3) Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodikad vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused" (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 7.

§ 2. Terminid

(1) Elamu käesoleva määruse tähenduses on ühe või mitme perekonna elamiseks ettenähtud hoone, mille peamiseks kasutusotstarbeks ehitisregistris on määratud üksikelamu, ridaelamu, kaksikelamu või kahe korteriga elamu. Samuti ridaelamu sektsioon, kahe korteriga elamu sektsioon või kaksikelamu sektsioon, kui nendel on autonoomne küttesüsteem.

(2) Olemasolev kütteseade on käesoleva määruse tähenduses elamu kütmiseks kasutatav tahkel kütusel põhinev lokaalne kütteseade.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

(3) Toetatav tahkel kütusel põhinev lokaalne kütteseade on käesoleva määruse tähenduses elamu kütmiseks kasutatav ahi, pliit, pelleti- või halupuidukatel.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

(4) Ahi käesoleva määruse tähenduses on nii kaminahi, moodulahi kui ka pottsepa ehitatud või paigaldatud ahi, millel on soojussalvestuse võimalus.

(5) Taastuvenergiaallikal põhinev kütteseade on käesoleva määruse tähenduses õhk-vesi soojuspump või maasoojuspump.

(6) Kütteseadme uuendamine on olemasoleva kütteseadme käesolevas määruses nimetatud standardite ja energiatõhususklassi kohane ümberehitamine või olemasoleva kütteseadme eemaldamine ja selle asemele uue tahkel kütusel põhineva kütteseadme paigaldamine või

ehitamine.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on parandada tiheasustuspiirkondade õhukvaliteeti, asendades tahkel kütusel põhineva kütteseadme taastuvenergiaallikat kasutava kütteseadmega või kaugküttega, ning uuendada olemasolevat kütteseadet (edaspidi *kütteseade*), mille tulemusena paraneb elamu küttesüsteemi tuleohutus ning energiaefektiivsus.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

(2) Toetatavad tegevused arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja panustavad Riigikogu otsuse „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035" heakskiitmine" (edaspidi *strateegia „Eesti 2035"*) aluspõhimõtete hoidmisesse.

(3) Lõikes 2 nimetatud strateegia aluspõhimõtete hoidmisele ja sihi „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond" saavutamisele kaasa aitamist tasakaalustatud regionaalset arengut, võrdseid võimalusi ning keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel jälgitakse järgmiste „Eesti 2035" näitajatega: „elukeskkonnaga rahul või pigem rahul olevate elanike osatähtsus", „hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik" ja „keskkonnatrendide indeks".
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

(4) Toetuse abil ellu viidud projekt peab panustama rakenduskava väljundnäitajasse, milleks on paranenud küttesüsteemiga elamud.

(5) Meede panustab kliimamuutuste leevendamisse, vähendades seeläbi kasvuhoonegaaside heidet.

§ 4. Rakendusüksus ja rakendusasutus

(1) Rakendusüksus on kuni 31.detsembrini 2026.a Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus ja alates 1.jaanuarist 2027.a Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

(2) Rakendusasutus on Kliimaministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).

2. peatükk
Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, mille tegevus panustab §-s 3 nimetatud eesmärgi ja rakenduskava väljundnäitaja saavutamisse.

(2) Toetust antakse küttesüsteemi vahetamiseks ja uuendamiseks.

(3) Toetuse andmisel on toetatavateks tegevusteks:

1) õhk-vesi soojuspumba soetamine koos paigaldamisega;

2) maasoojuspumba soetamine koos paigaldamisega;

3) pelleti- või halupuidukatla soetamine koos paigaldamisega;

4) kütteseadme uuendamisel ahju või pliidi soetamine koos paigaldamisega ning ahju või pliidi ehitamine;
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

5) radiaatorite, sealhulgas torustiku ja armatuuri soetamine koos paigaldamisega uue kütteseadme paigaldamisel või kaugküttevõrguga liitumisel;
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

6) põrandakütte soetamine ja paigaldamine uue kütteseadme paigaldamisel või kaugküttevõrguga liitumisel;
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

7) moodulkorstna soetamine ja paigaldus või uue korstnasüsteemi ehitus või olemasoleva korstnasüsteemi renoveerimine koos korstnahülsi paigaldusega tahkekütuse katla, ahju või pliidi

ehitamisel.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(4) Toetatakse kaugküttevõrguga liitumiseks vajaliku torustiku ja kaevetööde tegemist soojusvõrguni ning soojussõlme rajamist, liitumistasusid ja alates 14.08.2023 koostatud ehitusprojektiga seotud kulusid.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(5) Toetatavad tegevused on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt" põhimõttega tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43, edaspidi *taksonoomiamäärus*), artiklist 17 ega kahjusta oluliselt artiklis 9 nimetatud keskkonnaeesmärke.

§ 6. Kulude abikõlblikkus
(1) Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas ühendmääruse §-de 15 ja 18 ning käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.
(2) Abikõlblikud on § 5 kohase tegevuse elluviimiseks ja § 3 kohase tulemuse saavutamiseks vajalikud kulud §-s 8 sätestatud piirmäärade ja taotluse rahuldamise otsuse kohaselt.
(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud kulude puhul on käibemaks abikõlblik.
(4) Kaugküttevõrguga liitumisega seotud kuluna on abikõlblikud ehitusprojekti koostamise kulu, kaevetööd, torustiku rajamine, kaugkütte trassiga ühendamine ning liitumistasud § 8 lõikes 3 sätestatu ja taotluse rahuldamise otsuses kehtestatu kohaselt ning § 5 lõike 3 punktides 5 ja 6 sätestatud kulud.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(5) Kõik kulud peavad olema põhjendatud, projektiga vahetult seotud ning nõuetekohaselt dokumenteeritud.
(6) Kulusid tõendatakse ja hüvitatakse ainult §-s 8 esitatud fikseeritud hindade alusel kas ühikuhinnana või kindlasummalise maksena. Tegelike kulude alusel väljamakseid ei tehta.
(7) Kõik toetuse saamise aluseks olevad tegevused peavad olema kehtivate õigusaktidega kooskõlas. Projekteerija ja ehitaja peab olema ettevõtja, kes vastab ehitusseadustiku §-des 21–25 sätestatud nõuetele.
(8) Toetuse saamiseks peab taotleja elamu olema ehitatud õiguslikul alusel ning kasutusele võetud. Ehitisregistrisse peab olema märgitud ehitise esmase kasutuselevõtmise aasta. Toetuse saamiseks peab ridaelamu, kahe korteriga elamu või kaksikelamu sektsioonil olema autonoomne küttesüsteem või peavad toetust taotlema kaasomanikud ühiselt.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(9) Toetuse saamiseks peab taotleja elamu asuma ühes järgmistest tiheasustuspiirkondadest:
1) Tallinnas lõikes 10 nimetatud linnaosas;
2) Tartu;
3) Viljandi;
4) Pärnu;
5) Rakvere;
6) Kuressaare;
7) Valga;
8) Keila;
9) Võru;
10) Türi;
11) Jõhvi;
12) Saue;
13) Paide;
14) Tapa;
15) Jõgeva;
16) Kärdla;
17) Põltsamaa;
18) Elva;
19) Haapsalu;
20) Kiviõli;
21) Otepää;

22) Tõrva;
23) Karksi-Nuia;
24) Kilingi-Nõmme;
25) Sillamäe.
(10) Toetuse saamiseks Tallinnas peab taotleja elamu asuma ühes järgmistest linnaosadest:
1) Pirita;
2) Nõmme;
3) Kesklinn;
4) Kristiine;
5) Põhja-Tallinn;
6) Haabersti.
(11) Soojuspumba paigaldamisel peab soojuspumba tootemärgisekohane kütmise sesoonne energiatõhususklass olema vähemalt A++.
(12) Paigaldatava tsentraalse küttesüsteemi puhul peab süsteem olema ruumides reguleeritav, radiaatoritele ning elu- ja magamistubade põrandakütte kontuuridele tuleb paigaldada termostaadid.
(13) Tahkel kütusel põhineva uue tootja toodetud kütteseadme energiatõhususklass peab olema vähemalt A+. Nimetatud kütteseadmed peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10–35), komisjoni määruse (EL) 2015/1185, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ seoses tahkekütuse-kohtkütteseadmete ökodisaini nõuetega (ELT L 193, 21.7.2015, lk 1–19), ja komisjoni määruse (EL) 2015/1189, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ seoses tahkekütusekatelde ökodisaini nõuetega (ELT L 193, 21.7.2015, lk 100–114), nõuetele.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(14) Tahkel kütusel põhinev küttesüsteem koos korstnasüsteemiga peab olema paigaldatud selliselt, et oleks tagatud tuleohutus. Eeldatakse, et tuleohutus on tagatud, kui küttesüsteem koos korstnasüsteemiga on paigaldatud järgides standardit EVS 812-3 või muud samaväärset dokumenti.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(15) Korstnasüsteemid, ahjud ning pliidid peavad olema energiatõhusad ja kasutamiseks ohutud ning need peab olema ehitanud või paigaldanud asjakohast kutsetunnistust omav pottsepp. Eeldatakse, et korstnasüsteemid, ahjud ning pliidid on energiatõhusad ja ohutud, kui nende ehitamisel on järgitud standardit EVS-EN 15544, EVS-EN 15250 või muud samaväärset dokumenti.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(16) Kui toetust taotletakse § 5 lõike 3 punktides 1–3 või punktis 7 nimetatud tegevusteks, tuleb olemasolev kütteseade uuendada või lõplikult eemaldada, välja arvatud juhul, kui muu õigusakt seda keelab. Kütteseade loetakse uuendatuks või lõplikult eemaldatuks ka juhul, kui selliseks tegevuseks on toetust taotletud ja tegevus viiakse ellu kõnealuse meetme varasemas voorus tehtud taotluse rahuldamise otsuse alusel. Eelmises lauses nimetatud juhul tehakse toetuse väljamakse § 5 lõike 3 punktides 1–3 või punktis 7 nimetatud tegevuse eest üksnes juhul, kui varasemas voorus esitatud taotluse rahuldamise otsuse alusel elluviidud tegevuse eest on toetus välja makstud.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(17) Kui elamus on enam kui üks tahkel kütusel põhinev lokaalne kütteseade, kohaldub käesoleva paragrahvi lõikes 16 toodud nõue vaid ühele kütteseadmele.
(18) [Kehtetu - RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(19) Lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatud abikõlbmatutele kuludele on käesoleva määruse raames abikõlbmatud järgmised kulud:
1) elektri- ja nõrkvoolusüsteemi töödega seotud kulu, välja arvatud toetatavate tegevustega otseselt seotud elektri- ja nõrkvoolusüsteemiga seotud kulu;
2) vee- ja kanalisatsioonisüsteemi tööde kulu, sh majasisese soojaveetorustiku paigaldus;
3) kinnistu piirete, parkimiskohtade, välisvalgustuse ja haljastusega, välja arvatud soojuspumba maakollektori ja kaugküttevõrgu paigaldamisega kaasneva pinnase taastamine, seotud kulu;
4) põrandakütte, radiaatorite ja korstna paigaldamisega seotud siseviimistluse kulu;

5) projektiga otseselt mitteseotud ja põhjendamatud kulud;
6) vana kütteseadme lammutamisega seonduvad tööd.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(20) Töödega ei või alustada enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(21) Toetust antakse ainult investeeringuteks, mis ei hõlma fossiilkütuseid.

§ 7. Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse perioodi alguseks loetakse taotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäev ja periood lõpeb 12 kuu möödumisel taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates, kuid mitte hiljem kui 31.12.2029.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(2) Rakendusüksusel on õigus projekti abikõlblikkuse perioodi pikendada kaks korda kokku kuni 12 kuu võrra põhjendatud juhul taotleja kirjaliku avalduse alusel, tingimusel, et ei ületata lõikes 1 nimetatud lõpptähtaega.

§ 8. Toetuse piirsumma ja osakaal

(1) Tiheasustuspiirkondades määratakse toetuse osakaal lihtsustatud kuluhüvitamise viisil standardiseeritud ühikuhinna kogumaksumuse hinnaastmestiku alusel. Toetuse jagamisel võetakse aluseks asustusüksuse, mitte omavalitsusüksuse piir.
Toetuse määrad on järgmised:
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

Tiheasustusala	**Toetuse määr, %**
Ida-Virumaa: Jõhvi, Kiviõli, Sillamäe Jõgevamaa: Jõgeva, Põltsamaa Valgamaa: Valga, Otepää, Tõrva	70
Ülejäänud piirkonnad: Tallinnas: Pirita, Nõmme, Kesklinn, Kristiine, Põhja-Tallinn, Haabersti Tartu Viljandi Rakvere Kuressaare Keila Võru Türi Saue Paide Tapa Kärdla Elva Haapsalu Karksi-Nuia Kilingi-Nõmme Pärnu	50

(2) Ühikuhinna kogumaksumus on:
1) õhk-vesi soojuspumba soetamisel ja paigaldamisel 9600 eurot elamu kohta;
2) maasoojuspumba soetamisel ja paigaldamisel 14 100 eurot elamu kohta;
3) pelleti- või halupuidukatla soetamisel ja paigaldamisel 8900 eurot elamu kohta;
4) ahju soetamisel, paigaldamisel või ehitamisel 6400 eurot elamu kohta;
5) radiaatori soetamisel ja paigaldamisel 640 eurot radiaatori kohta;
6) põrandaküte ehitamisel ja paigaldamisel 30 eurot rajatava põrandaküte ruutmeetri kohta;

7) moodulkorstna soetamisel ja paigaldamisel on toetussumma 250 eurot meetri kohta ja renoveerimiseks korstnahülsi soetamisel ja paigaldamisel 100 eurot meetri kohta.

(3) Toetuse suurus kindlasummalise maksena kaugküttega liitumise korral määratakse elamu kohta kaugküttega liitumise ja liitumisega seotud kulude, torustiku ja soojussõlme rajamisega seotud kulude kogumaksumuse eelarve põhjal toetuse eraldamise otsusega, arvestades lõikes 1 määratud toetuse osakaalu kui maksimummäära.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

(3[1]) Toetuse suurus kindlasummalise maksena pliidi ehitamise või paigalduse korral määratakse elamu kohta ehitamisega seotud kulude kogumaksumuse eelarve põhjal toetuse eraldamise otsusega, arvestades lõikes 1 määratud toetuse osakaalu kui ka toetuse maksimaalset suurust.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

(4) Toetuse maksimaalne suurus on kuni 10 000 eurot elamu kohta.

(5) Lõikes 4 nimetatud toetuse maksimaalset suurust kohaldatakse kaksikelamu või kahe korteriga elamu puhul sektsioonile või korterile, kui sektsioonil või korteril on autonoomne küttesüsteem.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

3. peatükk
Nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 9. Nõuded taotlejale

(1) Toetuse taotleja peab lisaks ühendmääruse §-s 3 nimetatule vastama järgmistele nõuetele:

1) toetuse taotleja peab olema füüsiline isik, kes on elamu omanik või kelle kasuks on seatud hoonestusõigus või korterihoonestusõigus;

2) ühises omandis oleva kinnisasja, korteriomandi, hoonestusõiguse või korterihoonestusõiguse puhul peab taotleja olema üks füüsilisest isikust ühistest omanikest, keda on volitanud esindama kõik teised füüsilistest isikutest ühised omanikud.

(2) Kui elamu on füüsilise ja juriidilise isiku ühises omandis, saab füüsilisest isikust omanik taotleda toetust vastavalt talle kuuluvale proportsionaalsele osale kinnisasjast.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

(3) Lõikes 1 nimetatud volitust ei nõuta rida- ja kaksikelamu ning kahe korteriga elamu puhul, kui taotletava toetuse objektiks olev tehnosüsteem on taotleja ainukasutuses.

(4) [Kehtetu - RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

§ 10. Taotleja kohustused

Toetuse taotleja on kohustatud ühendmääruse §-s 2 sätestatud nõuetele lisaks:

1) võimaldama paikvaatluse tegemist ning esitama rakendusüksusele informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist või taotluse rahuldamise otsuse alusel tehtavaid väljamakseid;

2) kinnitama, et meetme raames toetust saanud tegevused ei põhjusta olulist kahju keskkonna- ja kliimaeesmärkidele, ning järgima keskkonnaalaste õigusaktide nõudeid, mis on sätestatud käesoleva määruse §-s 6;

3) vajaduse korral tegema erakorralise elektripaigaldise auditi majandus- ja taristuministri 3. juuli 2015. a määruse nr 86 „Auditi kohustusega elektripaigaldised ning nõuded elektripaigaldise auditile ja auditi tulemuste esitamisele” § 13 kohaselt.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Lisaks ühendmääruse § 4 lõikes 1 sätestatule ei tohi taotluses märgitud taotletava toetuse suurus ja selle osakaal abikõlblikest kuludest ületada käesoleva määruse §-s 8 sätestatud toetuse määra.

(2) Taotlus peab sisaldama lisaks ühendmääruse § 4 lõikes 2 nimetatud kinnitustele järgmiseid andmeid ja dokumente:

1) üldandmed taotleja kohta;

2) andmed elamu kohta, milles tehtavateks tegevusteks toetust taotletakse;

3) projekti eesmärgi ja kavandatavate toetatavate tegevuste kirjeldus ning kaugküttega liitumise ja pliidi ehitamise või paigalduse korral eelarveprojekt;
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

4) [kehtetu - RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

5) taotleja kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
6) käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotluse lisadokumendid.
(3) Taotluse lisadokumendid on:
1) volikiri, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
2) ehitusprojekt, kui see on ehitusseadustiku kohaselt nõutav;
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
3) kaugkütteettevõtja väljastatud liitumispakkumine;
4) asjakohasel juhul eelarveprojekt rakendusüksuse ettenähtud vormil;
5) foto olemasolevast kütteseadmest;
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
6) voorulise taotlemise korral elamu omaniku või ühise omandi korral elamu omanike maksuandmete tõend, mis on koostatud Maksu- ja Tolliameti e-teenuse keskkonnas ning millelt nähtub nimetatud isiku või isikute taotluse esitamisele eelneva kalendriaasta maksustatav tulu;
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
7) võrreldavad hinnapakkumused ja nende saamiseks tehtud hinnapäringud ning projekti eelarve kindlasummalise makse kasutamiseks.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(4) Lõike 3 punktis 7 nimetatud võrreldavad hinnapakkumused peavad olema saadud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja vastavas turusektoris tegutsevatelt ettevõtjatelt ühesuguse lähteülesande järgi tehtud hinnapäringu tulemusel.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

4. peatükk
Toetuse taotlemine

§ 12. Taotlusvooru avamine ja sulgemine

(1) Taotlusvooru eelarve jaotuse toetatavate tegevuste kaupa ning taotlusvooru liigi (jooksev või vooruline) kinnitab rakendusasutus, kes edastab asjakohase teabe rakendusüksusele.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(2) Taotlusvooru avamise ja voorulise taotlemise korral sulgemise tähtajast ja taotlusvooru eelarvest teavitab rakendusüksus avalikkust ja sihtrühmi oma veebilehel ja üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt kümme tööpäeva enne taotluste vastuvõtu algust.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(3) Rakendusüksus sulgeb jooksva taotlusvooru selle eelarve ammendumisel.
(4) Jooksva või voorulise taotlusvooru peatamisest või sulgemisest teavitab rakendusüksus oma kodulehel ja sihtrühmale suunatud avalikus kanalis.

§ 13. Toetuse taotlemise tähtaeg ja taotluse esitamise viis

(1) Toetust antakse jooksva või voorulise taotlemise kaudu.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(2) Taotluse esitab taotleja või volitatud isik rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu digitaalselt allkirjastatuna. Taotlusi ei võeta vastu enne taotluste vastuvõtmise alguskuupäeva.
(3) Kui e-toetuse keskkonnas esineb tõrkeid, rakendub taotluse esitamise tähtpäevale ühendmääruse § 5 lõige 2.
(4) Kui e-toetuse keskkonnas esineb tõrkeid, mis ei võimalda taotlusi esitada, ning tõrget ei kõrvaldata kahe tööpäeva jooksul tõrke ilmnemisest arvates, on rakendusüksusel õigus võtta tõrke kõrvaldamiseni kasutusele muu viis taotluste objektiivseks ja läbipaistvaks vastuvõtmiseks ja menetlemiseks, teavitades sellest oma kodulehel. E-toetuste süsteemi väliselt esitatud taotlused sisestab rakendusüksus e-toetuste keskkonda pärast tõrke kõrvaldamist.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]

5. peatükk
Taotluse menetlemine

§ 14. Taotluse esitamine ja toimingud taotlusega

(1) Taotlus toetuse saamiseks esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu määruse §-s 11 sätestatud tingimuste kohaselt.
(2) Taotluse vastuvõtmisel kohaldatakse ühendmääruse § 5.
(3) Rakendusüksus teeb taotleja ja esitatud taotluse suhtes järgmisi toiminguid:
1) taotluse registreerimine;

2) taotluse läbivaatamine;
3) selgituste ja lisateabe küsimine;
4) taotluse täiendus- ja muudatusettepanekute tegemine;
5) taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine;
6) taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise, rahuldamata jätmise või kõrvaltingimusega otsuse tegemine.
(4) [Kehtetu - RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(5) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse taotluse ja selle lisadokumentide ning taotleja vastavust määruse nõuetele ja taotletava toetuse kulude abikõlblikkust.
(6) Rakendusüksus võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet taotluses ja selle lisades esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui esitatud taotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudusi, näidates ühtlasi, millised puudused vajavad kõrvaldamist. Taotlejale antakse puuduste kõrvaldamiseks aega kuni kümme tööpäeva vastavasisulise teate väljastamisest arvates. Taotluse menetlustähtaja kulgemine peatub kuni puuduste kõrvaldamiseni.
(7) Taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik määruses taotlusele ja taotlejale esitatud nõuded.
(8) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
1) taotlus ei vasta taotlusele esitatavatele nõuetele ja nimetatud puudust ei ole võimalik käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel määratud tähtaja jooksul kõrvaldada;
2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse nõuetele vastavust;
4) taotleja ei ole käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.
(9) Taotleja või taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
(10) Voorulise taotlemise korral on käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toimingute tähtaeg kuni 60 tööpäeva taotlusvooru sulgemisest. Taotluse menetlemise aega võib rakendusüksus põhjendatud juhtudel pikendada.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(11) Jooksva taotlemise korral on käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toimingute tähtaeg kuni 60 tööpäeva taotluse esitamisest. Taotluse menetlemise aega võib rakendusüksus põhjendatud juhtudel pikendada.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

§ 15. Projektide valikukriteeriumid ja -metoodika
(1) Projekt kuulub rahastamisele ja toetuse taotlus rahuldamisele osaliselt või täielikult, kui on täidetud kõik käesolevas määruses taotlejale ja taotlusele esitatud nõuded ning taotluses kirjeldatud projekt vastab ettenähtud valikukriteeriumitele.
(2) Projekti rahastamise otsustamisel lähtub rakendusüksus järgmistest valikukriteeriumitest:
1) projekti kooskõla õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmiga aastateks 2020–2030 ning mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava erieesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele;
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
2) projekti põhjendatus;
3) projekti kuluefektiivsus;
4) taotleja suutlikkus projekti ellu viia;
5) projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtte ja sihiga „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond" kliima- ja keskkonnavaldkonnas.
(3) Rakendusüksus tunnistab vastavaks projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(4) Voorulise taotlemise korral reastab rakendusüksus taotleja ja taotluse nõuetele ning valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotlused asjakohasesse pingeritta taotleja eelmise kalendriaasta maksustatava tulu või ühise omandi korral elamu omanike sissetulekute aritmeetilise keskmise alusel väiksemast suuremani. Rakendusüksus rahuldab taotlused

eeltoodud pingerea alusel kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni. Sama maksustatava tulu korral eelistatakse piirkonda, kus PM2.5 sisaldus ületab lävikontsentratsiooni (> 6,5 µg/m³) ja õhusaastega kokkupuutuvate elanike arv on suurem Eesti Keskkonnauuringute Keskuse analüüsi „Kohtkütte piirkondade ja kütteseadmete kaardistamine" järgi. Kui elamud on sama õhusaastega piirkonnas ja õhusaastega kokkupuutuvate elanike arv on sama, eelistatakse suurema köetava pinnaga elamut.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(5) Kui taotleja ja taotluse nõuetele ning valikukriteeriumidele vastavaks tunnistatud taotluste kogueelarve ei ületa taotlusvooru eelarvet, siis lõikes 4 nimetatud pingerida ei koostata ja kõik vastavaks tunnistatud taotlused rahuldatakse.
[RT I, 15.11.2024, 9 - jõust. 18.11.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 7.08.2024]

§ 16. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Taotleja ja taotluse määruse nõuetele vastavuse korral rahuldatakse taotlus otsusega kas osaliselt või täielikult ühendmääruse § 8 lõikes 1 ja §-s 9 sätestatu kohaselt.
(2) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi, kehtestatakse tingimused ja märgitakse lisaks ühendmääruse § 8 lõikes 4 sätestatule:
1) projekti elluviimise tingimused, sealhulgas tähtaeg projekti elluviimisega alustamiseks;
2) toetuse maksmise tingimused ja eeldatav ajakava;
3) kestvusnõude periood ja sellega seotud kohustused;
4) kindlasummaliste maksete puhul nende suurused, maksete aluseks olevad tulemused ja tõendamise alused;
5) toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabe ja aruannete esitamise tähtajad ja kord;
6) projekti kooskõla õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmiga aastateks 2020–2030, mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava eesmärgile ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele.
[RT I, 30.01.2024, 11 - jõust. 02.02.2024]
(3) Rakendusüksus toimetab taotluse rahuldamise otsuse toetuse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 17. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel.
(2) Menetluses olevate taotluste kohta, mille rahaline maht ületab meetme taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi ja mida ei ole võimalik ühendmääruse § 9 lõikes 1 sätestatu kohaselt osaliselt rahuldada, tehakse ühendmääruse § 8 lõike 2 punkti 5 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsus.
(3) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui see ei vasta ühendmääruse § 9 lõikele 1. Taotleja mittenõustumisel taotluse muutmise ettepanekuga teeb rakendusüksustaotluse rahuldamata jätmise otsuse.
(4) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:
1) otsuse tegija;
2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
3) taotluse esitaja;
4) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
5) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.
(5) Taotluse rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 18. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhul ja tingimusel, et toetuse andmise eesmärk on saavutatav ka taotluse osalisel rahuldamisel. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul toetussummat vähendada. Kui taotleja ei ole taotletava toetussumma muutmisega nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada ühendmääruse § 9 lõike 1 kohaselt.
(3) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha kõrvaltingimusega ühendmääruse § 9 lõikes 2 sätestatu kohaselt.
(4) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse alusel ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Õigus toetusega seotud maksetele tekib toetuse saajal pärast rakendusüksuse poolt

tingimuse saabumise või täitmise tuvastamist toetuse saaja esitatud teabe põhjal, välja arvatud juhul kui teavet on võimalik rakendusüksusel tuvastada infosüsteemist või andmeallikast.
(5) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui esineb üks või mitu järgmist asjaolu:
1) taotluse rahaline maht ületab toetuste eelarve vaba jäägi;
2) toetust taotletakse osaliselt kuludele, mis ei ole abikõlblikud.

6. peatükk
Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 19. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel ühendmääruse §-des 12 ja 13 sätestatud tingimustel ja korras.
(2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema rakendusüksuselt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:
1) soovitakse pikendada tegevuste abikõlblikkuse perioodi käesoleva määruse § 7 lõikes 2 sätestatu kohaselt;
2) toetuse taotlejal ei ole võimalik jätkata toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel.
(3) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui soovitav muudatus mõjutab oluliselt toetuse andmise eesmärgile vastavat oodatavat tulemust.
(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks ühendmääruse § 14 või § 37 lõike 7 alusel.
(2) Toetuse saajal tuleb saadud toetus tagastada lõikes 1 nimetatud otsuses toodu kohaselt.

7. peatükk
Toetuse saaja õigused ja kohustused

§ 21. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja selgitusi, mis on seotud määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.
(2) Toetuse saaja peab täitma ühendmääruse §-s 10 nimetatud kohustusi ja muuhulgas:
1) tagama projekti elluviimiseks vajalike õigusaktides ette nähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;
2) võimaldama rakendusüksuse volitatud isikul teha paikvaatlust toetatud tööde tegemise kontrollimiseks;
3) tagama, et projekti elluviimise tulemusena toetuse objektiks olevat elamut kasutatakse elamuna vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõppmakset;
4) hoiduma toetatavate tegevuste elluviimisel huvide konfliktist ühendmääruse § 11 lõike 4 punkti 4 tähenduses.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(3) Toetuse saaja peab säilitama toetuse saamise aluseks olevaid dokumente ÜSS2021_2027 §-s 18 sätestatu kohaselt.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

8. peatükk
Aruannete esitamine

§ 22. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta aruande vähemalt üks kord e-toetuse keskkonna kaudu. Rakendusüksus täpsustab taotluse rahuldamise otsuses aruannete esitamise tähtaegu ja sagedust.
(2) Projekti lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine teave:
1) projekti aruandlusperiood (kumulatiivne);
2) andmed projekti elluviimise kohta (tehtud tööd, tulemuste ja eesmärkide saavutamine);
3) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;

4) fotod teavitusnõude täitmise kontrollimiseks Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine" kohaselt;
5) kütteseadme uuendamisel kinnitus endise seadme eemaldamise kohta.
(3) Lõpparuandes esitab toetuse saaja info, kuidas panustati toetatud tegevustega strateegia „Eesti 2035" aluspõhimõtetesse ja sihtidesse.

9. peatükk
Toetuse maksmise tingimused

§ 23. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetust makstakse § 5 tegevusteks ühendmääruse § 28 lõigete 1 ja 2 alusel määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel.
(2) Maksete tegemisel lähtutakse ühendmääruse §-des 24–26 nimetatud ning määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.
(3) Toetuse saaja esitab makse saamise aluseks nõutud dokumendid ja tõendid rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu.
(4) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele toetuse väljamaksetaotluse, millele on lisatud järgmised dokumendid:
1) tööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendav dokument või selle koopia, milles peab sisalduma tööde alustamise ja lõpetamise aeg;
2) fotod toetatud tegevustest;
3) dokument, mis kinnitab kütteseadme käesoleva määruse paragrahvi 6 lõigetes 11, 13, 14 ja 15 sätestatud asjakohastele nõuetele vastavust;
4) kaugküttega liitumisel kaugkütteettevõtjaga liitumist tõendav ostu-müügileping, mille sõlmimise kuupäev ei tohi olla varasem taotluse rahuldamise otsuse kuupäevast;
5) vajaduse korral dokumendid, mis tõendavad toetatavate tegevuste elluviimist abikõlblikkuse perioodil;
6) muud dokumendid, mille esitamise nõue on välja toodud taotluse rahuldamise otsuses.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(5) Rakendusüksus kontrollib 30 kalendripäeva jooksul väljamaksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust alates nende esitamisest.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]
(6) Rakendusüksusel on õigus väljamaksetaotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet väljamaksetaotluse ja selle lisades esitatud andmete kohta või väljamaksetaotluse täiendamist või muutmist, kui esitatud väljamaksetaotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudusi, näidates ühtlasi, millised puudused vajavad kõrvaldamist. Taotlejale antakse puuduste kõrvaldamiseks tähtaeg kuni kümme kalendripäeva vastavasisulise teate väljastamisest arvates. Väljamaksetaotluse menetlustähtaja kulgemine peatub kuni puuduste kõrvaldamiseni.
[RT I, 13.05.2025, 1 - jõust. 16.05.2025]

§ 24. Makse menetlemise peatamine

Rakendusüksus võib peatada toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide menetlemise osaliselt või täielikult ühendmääruse §-s 33 sätestatud juhul.

10. peatükk
Finantskorrektsioonid ja vaided

§ 25. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatu kohaselt.

§ 26. Vaide esitamine

(1) Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt. Vaie vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.
(2) Auditi aruande alusel tehtud otsuse peale võib esitada vaide rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt.